

Bijeenkomst Standaardisatieraad
SURF, Utrecht

**Als iedereen meedoet,
kan iedereen meedoen.**

donderdag 20 juni 2019

dedicon

Voorstellen

- Hans Beerens
 - Product manager
 - Manager Toegankelijkheid
 - hansbeerens@dedicon.nl

Opdrachtgevers Stichting Dedicon

- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
- Koninklijke Bibliotheek
- Organisaties met een publieke taak (o.a. gemeenten, OV, musea)

Niet zien, toch lezen?

dedicon

(cijfers over 2018)

- 2.700 gesproken boeken
- 2.700 edities gesproken kranten en tijdschriften
- 11.000 edities elektronische kranten
- 550 edities elektronische tijdschriften

- 3.500.000 braillepagina's
- 940.000 cd's
- 876.000 streams/downloads

Niet zien, toch lezen!

dedicon

inhoud

- achtergrond en context
- toegankelijkheid: waarom?
- toegankelijkheid: voor wie?
- toegankelijkheid: richtlijnen?
- Toegankelijk Publiceren aan de Bron
- vragen

Ronde Tafel Conferentie (gestart in 2016)

uitgangspunten

- toegankelijkheid aan de bron
- iedereen moet kunnen meedoen
- rechten (VN verdrag handicap; wgbh/cz - goederen en diensten)
- design for all
- technologische ontwikkelingen bieden kansen (o.a. ePUB3)

Partners

- Mediafederatie (GEU en GAU)
- Vereniging Onbeperkt Lezen
- Oogvereniging
- VIVIS (Visio – Bartiméus)
- Koninklijke Bibliotheek
- Stichting Accessibility
- Kennisnet
- PO Raad
- Dedicon

toegankelijkheid: waarom? (1/3)

- **omdat het hoort**
 - samenleving zonder drempels
 - participatie, integratie, inclusie
 - zodat iedereen kan meedoen
- **omdat het moet**
 - wetten, regelgeving, verplichtingen
 - wet gelijke behandeling, VN verdrag,
 - EU toegankelijkheidsakte

toegankelijkheid: waarom? (2/3)

- **omdat het kan**
 - standaarden, richtlijnen
 - handvatten, goede praktijkvoorbeelden
 - meetinstrumenten
- **omdat het helpt**
 - maakt dingen mogelijk voor mensen met een beperking
 - maakt dingen makkelijk voor mensen zonder een beperking
 - verhoogt kwaliteit

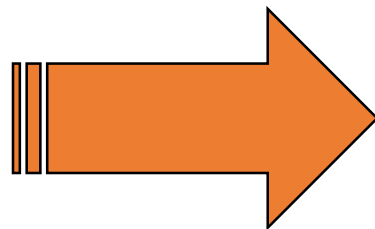
toegankelijkheid: waarom? (3/3)

- **omdat iedereen beter wordt van inclusief publiceren**
 - betere producten en ervaringen voor iedere gebruiker
 - minder ondersteuning nodig
 - groter marktaandeel: iedereen kan meedoen
 - positieve uitstraling
- bespaart tijd, geld, inspanning voor achteraf toegankelijk maken
- compatibel: goede samenwerking tussen content en apparaten
- voorbereid op wetgeving en technologische ontwikkelingen

toegankelijkheid: voor iedereen

toegankelijk
gebruiksvriendelijk

leesbaar
bruikbaar
dyslexievriendelijk

productiviteit
communicatie
algehele kwaliteit

**goede gebruikservaringen
voor iedereen**

hellingbaan

voor rolstoelgebruikers?

dedicon

**goede gebruikservaringen
voor iedereen**

ondertiteling

voor dove en slechthorende mensen?

dedicon

toegankelijkheid: wie?

iedereen kent beperkingen

- permanent door stoornis, aandoening (volgens definitie)
door stoornis, aandoening (buiten definitie)
- tijdelijk door tijdelijke stoornis, aandoening
- situationeel door omgeving, situatie, context

visuele beperking

- permanent: slechtziend
- tijdelijk: ooginfectie
- situationeel: tijdens autorijden

kernvragen digitale toegankelijkheid

Wat zijn de gevolgen als de gebruiker van mijn product ...

- niet (goed) kan horen?
- niet (goed) kan zien?
- kleuren niet (goed) kan **waarnemen**?
- niet (goed) met een muis kan **bedienen**?
- taken niet (goed) kan uitvoeren?
- instructies en informatie niet (goed) kan **begrijpen**?
- een browsers, voorleeshulp, hulptechnologie inzet die niet (goed) samenwerkt met mijn product?

principes digitale toegankelijkheid

- **waarneembaar** voor de zintuigen (zien, horen, voelen)
- **bedienbaar** van elke interactie
- **begrijpelijk** alle informatie en bediening
- **robuust** voor browsers, software, hulpapparatuur

goede praktijkvoorbeelden

Denk aan:

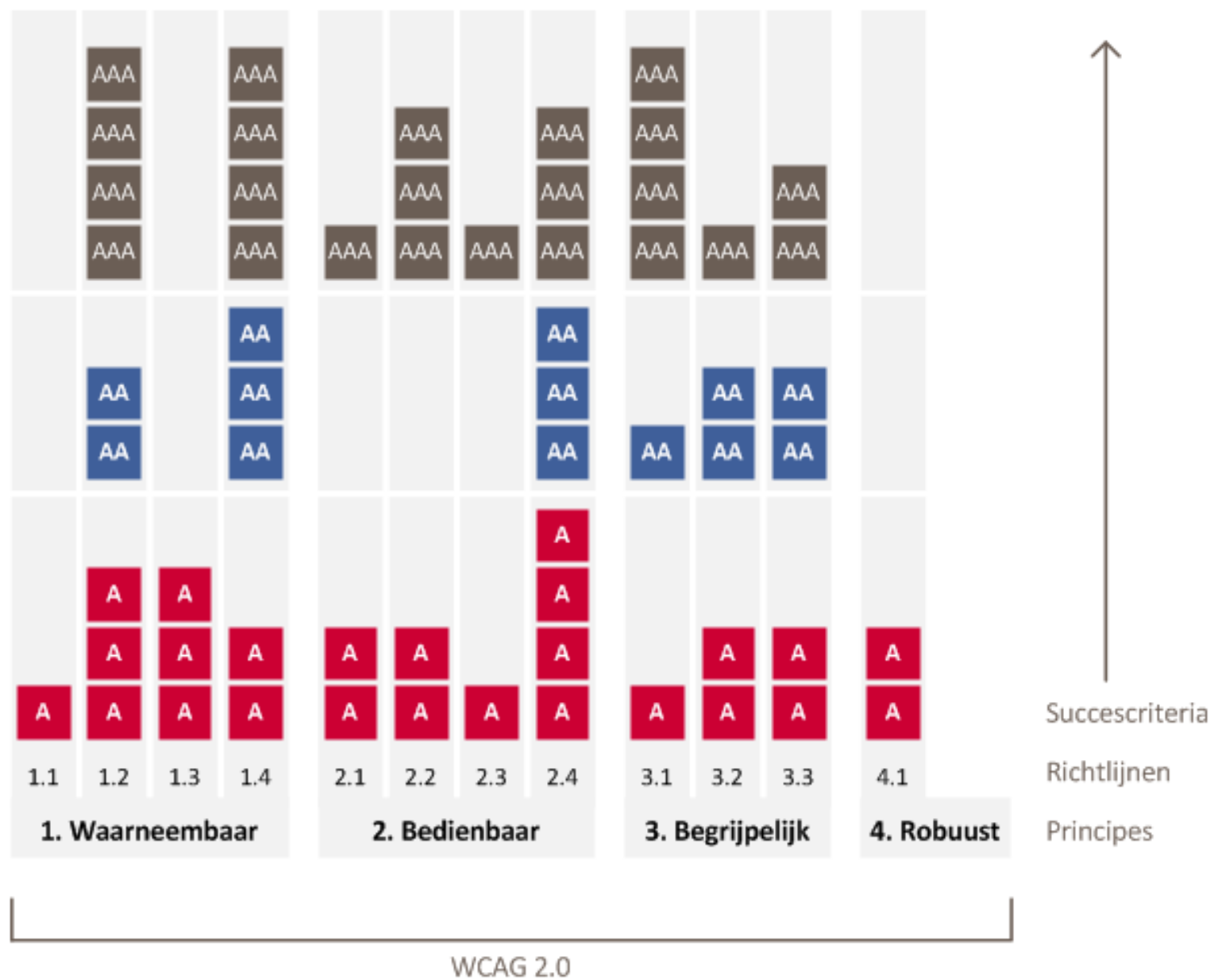
- gebruiksvriendelijkheid (usability guidelines)
- typografie
- opmaak
- combinaties in multimedia (audio, tekst, afbeeldingen)

richtlijnen

- 11-12-2008: [WCAG 2.0](#) webrichtlijnen
 - 15-11-2016: [EN 301 549](#) ook: docs, software, documentatie
 - 05-06-2018: [WCAG 2.1](#) nieuwe versie webrichtlijnen
-
- WCAG = Web Content Accessibility Guidelines
 - EN = European Norm

WCAG 2.0

- Er zijn 4 verplichte principes met 12 richtlijnen:
 - waarneembaar (4)
 - bedienbaar (4)
 - begrijpelijk (3)
 - robuust (1)
- Ze zijn beschreven met 61 succescriteria verdeeld over 3 niveaus
 - conformiteit A (25)
 - conformiteit AA ($25 + 13 = 38$)
 - conformiteit AAA ($25 + 13 + 23 = 61$)
- WCAG 2.1: 17 extra succescriteria

Project Toegankelijk Publiceren aan de Bron

(gestart 1 juni 2018 – 1 december 2019)

aanpak

- samenwerking
- (klein, concreet) beginnen!
- geleidelijke verwezenlijking
- bewustwording eerst

Project Toegankelijk Publiceren aan de Bron

(gestart 1 juni 2018)

deelprojecten

- A. bewustwording en kennis
- B. snelstartgids 10 tips
- C. uitgevers op weg helpen
- D. kennis delen (community)

Maak open!

In de uitgave Maak open! staan 10 praktische tips. Start vandaag nog! Maak met kleine aanpassingen uw informatie toegankelijk voor iedereen.

DOWNLOAD: MAAK OPEN!

Doe mee!

In de uitgave Doe mee! staat meer praktische informatie over toegankelijk publiceren. Als iedereen meedoet, kan iedereen meedoen. Inclusief publiceren is echt teamwork.

DOWNLOAD: DOE MEE!

Stuur ons een e-mail en bestel gratis een gedrukt exemplaar. Meer weten over toegankelijke informatie? Neem gerust contact op!

CONTACT OPNEMEN

Inclusief publiceren voor iedereen

project: interventies (1/3)

- **onbewust onbekwaam -> bewust onbekwaam**
 - vragenlijst (meting)
 - bewustwordingssessies (5 maart en bij uitgevers)
 - verdiepende kennissessies (18 juni)
- **bewust onbekwaam -> bewust bekwaam**
 - werksessies (bij uitgever met casus)
 - adviesgesprekken (borging in organisatie en processen)
 - bronnen (o.a. richtlijnen, checkers)
 - snelstartgidsen

project: interventies (2/3)

- bewust bekwaam -> onbewust bekwaam (vervolg)

- ad hoc
- herhaalbaar
- gestandaardiseerd
- in control
- verfijning (maturity)

project: interventies (3/3)

- **bewust bekwaam -> onbewust bekwaam (vervolg)**
 - compliance: toepassing richtlijnen
 - metadatering: mate van toegankelijkheid vermelden
 - toegankelijkheidsactieplan (borging)
 - verklaring (van fases) toegankelijkheid
 - successen en kennis delen
 - ondersteuning (vraagbaak)
 - rol gebruikers

project: resultaten

- samenwerking partners
- bewustwording (N.B. educatieve vs algemene uitgevers)
- toegankelijkheid in processen als kwaliteitseis (compliance)
- 'coördinatoren toegankelijkheid' aangesteld
- toegankelijkheid = kwaliteitsslag
- bereidheid en draagvlak bij uitgevers

project: vervolg

- De geest is uit de fles
- Belang: momentum vasthouden
- Project is eerste aanzet
- Verder zoeken naar wat uitgever zelf kan
- Ook kleine uitgevers bereiken

**BEDANKT
VOOR
DE
AANDACHT.**

Zijn er nog vragen?

dedicon